

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 127/22

Luxemburg, 14 juli 2022

Arrest van het Hof in zaak C-110/21 P | Universität Bremen/REA

Een hoogleraar rechtsgeleerdheid mag zijn eigen universiteit vertegenwoordigen voor het Gerecht en het Hof van Justitie van de Europese Unie

Dit geldt in beginsel zelfs wanneer hij coördinator en teamleider is van het project waarop het geding betrekking heeft

De universiteit van Bremen (Duitsland) is aangewezen als coördinator van een onderzoeksconsortium dat bestaat uit meerdere Europese universiteiten en dat interdisciplinair rechtsvergelijkend onderzoek verricht op het gebied van huisvestingsrecht en huisvestingsbeleid in de gehele Unie.

Om voor dat onderzoek financiering door de Unie te verkrijgen, heeft de universiteit van Bremen een projectvoorstel ingediend bij het Europees Uitvoerend Agentschap Onderzoek (REA). Omdat dit projectvoorstel is afgewezen, heeft de universiteit beroep ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie.

Het Gerecht heeft dat beroep kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.

Het verzoekschrift was namelijk ondertekend door een hoogleraar die niet alleen lesgeeft aan de universiteit van Bremen, maar ook is aangewezen als coördinator en teamleider van het voorgestelde project. Bijgevolg oordeelde het Gerecht dat niet was voldaan aan de voorwaarde van onafhankelijkheid van de advocaat, die volgens het Gerecht eveneens geldt voor hoogleraren die het voorrecht genieten om particulieren te mogen vertegenwoordigen voor de rechterlijke instanties van de Unie.

In zijn arrest van vandaag vernietigt het Hof van Justitie, waarbij de universiteit hogere voorziening heeft ingesteld, de beschikking waarbij het Gerecht het beroep niet-ontvankelijk heeft verklaard.

Het Hof herinnert eraan dat het begrip „onafhankelijkheid” van de advocaat bij de vertegenwoordiging van cliënten voor de rechterlijke instanties van de Unie recentelijk een ontwikkeling heeft doorgemaakt en dat het belangrijkste criterium in dit verband thans de bescherming en verdediging van de belangen van de cliënt is.¹

Volgens het Hof **moeten hoogleraren** – in overeenstemming met de doelstelling die wordt nagestreefd met die taak van vertegenwoordiging – **voldoen aan dezelfde criteria van onafhankelijkheid als die welke gelden voor advocaten**.

Deze criteria worden zowel negatief omschreven, namelijk als het ontbreken van een dienstverband tussen de

¹ Zie met name het arrest van 4 februari 2020, Uniwersytet Wrocławski en Polen/REA, [C-515/17 P en C-561/17 P](#) (zie ook perscommuniqué [nr. 11/20](#)). In dat arrest heeft het Hof geoordeeld dat het feit dat er een civielrechtelijke contractuele band bestaat tussen een advocaat en de door hem vertegenwoordigde universiteit op zich niet volstaat om aan te nemen dat deze advocaat zich in een situatie bevindt die kennelijk een ongunstige invloed heeft op zijn vermogen om de belangen van zijn cliënt te verdedigen met inachtneming van de voorwaarde van onafhankelijkheid.

vertegenwoordiger en zijn opdrachtgever, als positief, namelijk onder verwijzing naar de beroepsethiek, die onder meer impliceert dat er geen band mag bestaan die kennelijk een ongunstige invloed heeft op het vermogen van de advocaat om zich te kwijten van zijn taak om zijn cliënt te verdedigen door diens belangen zo goed mogelijk te behartigen en daarbij de wet en de beroepsregels in acht te nemen.

Het Hof stelt in dit verband vast dat **het bestaan van een contractuele of statutaire band tussen een hoogleraar en de door hem vertegenwoordigde universiteit niet volstaat om aan te nemen dat deze hoogleraar zich bevindt in een situatie waarin hij de belangen van die universiteit niet kan verdedigen.**

Anders dan een bedrijfsjurist is de hoogleraar in kwestie namelijk door een publiekrechtelijke statutaire band verbonden met de universiteit die hij vertegenwoordigt. **Dankzij deze juridische status is hij volgens de voorwaarden en de regels van het nationale recht niet alleen onafhankelijk als lesgever en onderzoeker maar ook als vertegenwoordiger van particulieren voor de rechterlijke instanties van de Unie.** Aangezien de vertegenwoordiging in rechte niet behoort tot de taken die de hoogleraar als lesgever of onderzoeker aan de universiteit dient te verrichten, houdt zij bovendien geenszins verband met zijn academische bezigheden en is zij dus niet onderworpen aan enige gezagsverhouding met de universiteit, ook al zou hij deze vertegenwoordigen.

Het Hof stelt vast dat de taken die de hoogleraar in kwestie verrichtte in het kader van het project waarover het geding gaat, impliceren dat de universiteit van Bremen en hij gemeenschappelijke belangen hadden. Dit is echter niet voldoende om daaruit af te leiden dat hij niet in staat was om zich naar behoren te kwijten van de hem toevertrouwde taak van vertegenwoordiging.

Aangezien er voorts geen enkel gegeven is verstrekt waaruit blijkt dat die belangen eraan in de weg stonden dat de universiteit van Bremen in rechte werd vertegenwoordigd door de betrokken hoogleraar, heeft het Gerecht het beroep ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard op grond van de overweging dat de universiteit van Bremen niet naar behoren vertegenwoordigd werd.

Het Hof verwijst de zaak bijgevolg **terug naar het Gerecht voor een beslissing over het door de universiteit van Bremen ingestelde beroep.**

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat is gebonden aan de beslissing die het Hof in het kader van de hogere voorziening heeft gegeven.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Volg ons!

